

GOSPODARCZY GABINET CIENI

Warszawa, 29 czerwca 2020 r.

RAPORT: SYSTEM STANOWIENIA PRAWA

Stabilne otoczenie regulacyjne jest podstawą do podtrzymania wzrostu gospodarczego i inwestycji prywatnych – apel do rządu aktualny!

– W sytuacji zadeklarowanego stanu epidemii, który wpływa na drastyczną zmianę sytuacji przedsiębiorstw i całego życia gospodarczego, wydaje się tym bardziej konieczne rzetelne konsultowanie przez stronę rządową wszelkich projektów regulacji mających na celu ograniczenie skutków kryzysu – mówi **Witold Michałek, minister ds. procesu stanowienia prawa w Gospodarczym Gabiniecie Cieni BCC**. – Jak zaznaczono w wielu apelach i stanowiskach, rząd oraz większość parlamentarna powinny, po konsultacjach z organizacjami reprezentującymi interesariuszy, w szczególności ze stroną społeczną Rady Dialogu Społecznego, uwzględniać w specustawach oznaczanych kolejnymi numerami „tarcz antykryzysowych” oraz w innych, nowych regulacjach najważniejsze rekomendacje, zgłaszane przez te organizacje – uważa **minister ds. procesu stanowienia prawa w Gabiniecie Cieni BCC**. – Apel do rządu ws. konieczności zmiany postępowania dotyczącego procedowania nad ustawami i rozporządzeniami w taki sposób, aby poprawić ich jakość, a przez to poprawić warunki prowadzenia działalności gospodarczej – pozostaje od dłuższego czasu niezmienny. Konieczne jest zapewnienie skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych z Rady Dialogu Społecznego w proces kształtowania polityki, zgodnie z Zaleceniami Rady Unii Europejskiej – podkreśla **Witold Michałek**.

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm.

W skład gabinetu wchodzi wybitni, gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne. Więcej informacji: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/gospodarczy-gabinet-cieni/

Opracowanie jest elementem Raportu Gabinetu Cieni BCC dot. II kwartału 2020 r. Będziemy codziennie przedstawiać poglądy poszczególnych ministrów GGC BCC związane z obecną sytuacją oraz zawierające rekomendacje na najbliższe miesiące.

System stanowienia prawa

WITOLD MICHAŁEK

minister ds. procesu stanowienia prawa Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Członek i współzałożyciel Stowarzyszenia Profesjonalnych Lobbyistów w Polsce. Współwłaściciel firmy lobbingowej i doradczej UNIOB. Koordynator i konsultant w wielu międzynarodowych projektach, mających na celu pomoc we wprowadzaniu regulacji i instytucji gospodarki rynkowej w krajach Europy Środk.-Wsch., Azji i Afryki, finansowanych przez USAID, UE oraz rząd Wielkiej Brytanii. Ekspert BCC ds. gospodarki, legislacji i lobbingu.

☎ 605 426 959 ✉ witold.michalek@bcc.org.pl

WSKAZANIA DLA RZĄDU

Apel do rządu ws. konieczności zmiany postępowania dotyczącego procedowania nad ustawami i rozporządzeniami w taki sposób, aby poprawić ich jakość, a przez to poprawić warunki prowadzenia działalności gospodarczej – pozostaje od dłuższego czasu niezmienny.

1. W sytuacji zadeklarowanego stanu epidemii, który wpływa na drastyczną zmianę sytuacji przedsiębiorstw i całego życia gospodarczego, wydaje się tym bardziej konieczne rzetelne konsultowanie przez stronę rządową wszelkich projektów regulacji mających na celu ograniczenie skutków kryzysu. Jak zaznaczono w wielu apelach i stanowiskach, rząd oraz większość parlamentarna powinny, po konsultacjach z organizacjami reprezentującymi interesariuszy, w szczególności ze stroną społeczną Rady Dialogu Społecznego, uwzględniać w specustawach oznaczanych kolejnymi numerami „tarcz antykryzysowych” oraz w innych, nowych regulacjach najważniejsze rekomendacje, zgłaszane przez te organizacje.
2. Rząd powinien jak najszybciej oraz w pełnym zakresie wykonać **Zalecenia Rady UE** w sprawie krajowego programu reform Polski w 2020 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r. w szczególności w odniesieniu do poniższych, zawartych w nim zapisów:

(26) Solidne i stabilne otoczenie regulacyjne jest podstawą, która umożliwia podtrzymanie wzrostu gospodarczego i inwestycji prywatnych. Brak odpowiednich konsultacji publicznych i z partnerami społecznymi ma negatywny wpływ na stabilność i pewność otoczenia działalności gospodarczej, jak również na jakość ustawodawstwa. Obowiązek przeprowadzania konsultacji publicznych został wprowadzony w odniesieniu do projektów ustaw proponowanych przez Radę Ministrów, natomiast w przypadku wniosków objętych alternatywną ścieżką legislacyjną, takich jak wnioski poselskie, konsultacje nie są przeprowadzane albo nie są obowiązkowe. Ta niekonsekwencja również wpływa niekorzystnie na jakość przyjmowanego ustawodawstwa.

Ponadto, w ostatnich latach pogorszyła się jakość dialogu społecznego, głównie dlatego, że w ramach procesu kształtowania polityki nie przeprowadza się konsultacji lub okresy konsultacji są bardzo krótkie. Zapewnienie wystarczającego czasu na konsultacje, lepsze wykorzystanie opinii zainteresowanych stron na temat projektów ustaw i dokumentów dotyczących polityki oraz ograniczenie do minimum przypadków wyłączenia ustaw z konsultacji zwiększyłoby zaangażowanie partnerów społecznych i przyczyniłoby się do poprawy jakości stanowienia prawa. **Rada Dialogu Społecznego stanowi element ram instytucjonalnych trójstronnego dialogu społecznego. Przepisy prawne przyjęte w kwietniu 2020 r. osłabiają jednak autonomię partnerów społecznych w Radzie Dialogu Społecznego, z czym wiąże się ryzyko dalszego zmniejszenia skuteczności dialogu społecznego w Polsce. (...)**

NINIEJSZYM ZALECA Polsce podjęcie w latach 2020 i 2021 działań mających na celu:

Poprawę klimatu inwestycyjnego, w szczególności poprzez ochronę niezależności sądów.

Zapewnienie skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki.

PODSUMOWANIE dotychczasowych działań rządu

Istnieje wiele przykładów ilustrujących złamanie procedur rzetelnej legislacji w okresie zadeklarowanego przez rząd stanu epidemii.

Wiele projektów związanych z kolejnymi „tarczami antykryzysowymi” było procedowanych i przegłosowanych przez Sejm w ciągu zaledwie 2-3 dni.

Najnowszym przykładem było procedowanie w Sejmie tzw. **prezydenckiej ustawy o Polskim Bonie Turystycznym**, która wpłynęła do Sejmu 18 czerwca br. W czasie drugiego czytania posłanka PiS Urszula Rusecka złożyła wniosek o przejście do trzeciego czytania, bez odsyłania do komisji licznych poprawek i wniosków, złożonych drugim czytaniu. Sejm ten wniosek w głosowaniu poparł i ustawa została przez Sejm przyjęta w tym samym dniu, 19 czerwca, tj. dzień później od wpłynięcia.

Inne projekty ustaw poddane zostały tzw. konsultacjom społecznym dopiero po ich przyjęciu przez Sejm.

I tak np.: **Projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych**: Pierwsze czytanie projektu w Sejmie odbyło się 28 maja br. W tym samym dniu, po pospiesznych posiedzeniach komisji, odrzuceniu wnoszonych poprawek, odbyło się drugie oraz trzecie czytanie i Sejm przyjął ustawę.

Przygotowany przez rząd OSR do powyższego projektu, dotyczącego warunków zawieszenia funkcjonowania Stabilizującej Reguły Wydatkowej wskazuje, że podmioty, na które oddziałuje projekt to m.in.: większość podmiotów i gospodarstw domowych, w szczególności przedsiębiorcy, podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, podatnicy podatku od towarów i usług, etc. Zatem jest to projekt ważny dla gospodarki.

Konsultacja Ministra Finansów z RDS w sprawie projektu w formie videospotkania odbyła się jednak dopiero 8 czerwca. W związku z tym Zespół RDS zmuszony był wydać oświadczenie, w którym wskazano, że:

Strona społeczna Zespołu ds. Budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Rady Dialogu Społecznego, po dyskusji z udziałem szeroko reprezentowanych przedstawicieli Ministerstwa Finansów, na posiedzeniu w dniu 8 czerwca br., w sprawie zmian w ustawie o finansach publicznych i regule wydatkowej oraz sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa w 2019 r., sformułowała następujące konkluzje:

1. Zmiany w tak kluczowym obszarze w warunkach kryzysu spowodowanego COVID-19 wymagają przestrzegania reguły konsultacji społecznych.
2. Partnerzy społeczni podkreślili, że konieczna jest dyskusja z ich udziałem nt. długu publicznego i szczegółów uszczelnienia stabilizacyjnej reguły wydatkowej, ale także informacje ze strony MF nt. konsekwencji zawieszenia stabilizacyjnej reguły i ścieżki powrotu.

Partnerzy społeczni podkreślili również konieczność odpowiednich, terminowych konsultacji innych, zbliżających się bardzo ważnych projektów: nowelizacji budżetu na 2020 r., założeń i projektu przyszłorocznego budżetu oraz Wieloletniego Planu Finansowego Państwa.

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarcemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarcy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>